

ΤΑ ΝΕΑ, 1 Οκτωβρίου 2015

Στήλη: Μικρού μήκους

Του Δημήτρη Δουλγερίδη

Οι βαριές πέτρες της αρχαιότητας

«Νεόπλουτοι, μωροθάμαχοι και αμαθείς». Το γράφει η Σέμνη Καρούζου («Περίπατοι στην Ιταλία») ξύνοντας μια μικροαστική μας πληγή. Δεν ξέρουμε ακόμη πώς να διαχειριστούμε τις βαριές πέτρες της αρχαιότητας. Τις αφήνουμε να μας πλακώσουν σαν μύθοι που δεν επιδέχονται λογική επεξεργασία ή περιμένουμε από αυτές το τουριστικό θαύμα. Αναζητώντας μια μαρμαροθετημένη αυτοπεποίθηση με αρχαία δανεικά. Εθισμένοι στην Αμφίπολη των ταχύτατων εντυπώσεων, λησμονούμε τη Μεσσήνη ή την Επίδαυρο των βραδυφλεγών αποτελεσμάτων. Εκεί όπου ολόκληρες πολιτείες βγήκαν στο φως χάρη στην ενός ανδρός αρχή: του Πέτρου Θέμελη και του Βασίλη Λαμπρινουδάκη αντίστοιχα.

Είναι σκέψεις ατάκτως ερριμμένες που γεννήθηκαν όση ώρα οι αρχαιολόγοι ξεναγούσαν την παρέα του Διαζώματος στο αρχαίο θέατρο του Ορχομενού, στον θησαυρό του Μινυά και στην Παναγία Σκριπούς το περασμένο Σαββατοκύριακο. Για έναν εξωτερικό παρατηρητή, ο ξεναγός είναι ο συνδεδετικός κρίκος ανάμεσα στις πηγές και στην προφορικότητα. Αν μάλιστα αποχωριστεί το αυστηρό ακαδημαϊκό κοστούμει για χάρη της αφήγησης, τόσο το καλύτερο. «Δεν έχουμε μαρτυρίες για λατομεία στην περιοχή» ακούστηκε κάποια στιγμή ο αρχαιολόγος. «Οι αξιωματούχοι χρησιμοποιούσαν ως οικοδομικό υλικό αρχαία θραύσματα για τις χριστιανικές εκκλησίες». Ετσι χτίστηκε το 873 από τον πρωτοσπαθάριο Λέοντα η Παναγία Σκριπούς που υποδέχεται τους επισκέπτες με μια αρχαία επιτύμβια στήλη σφηνωμένη στον πρόναο: ένα παιδί που αποχαιρετά τη μητέρα του πριν από το ταξίδι στον Κάτω Κόσμο.

Τα τρία μνημεία συναποτελούν το Αρχαιολογικό Πάρκο

Ορχομενού, μια σύλληψη του Διαζώματος που ολοκληρώνει μελέτες αναστηλώσεων και τις παραδίδει στο κράτος, ώστε το τελευταίο να διεκδικήσει ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Με άλλα λόγια, ένα παράδειγμα για το πώς η διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς μπορεί να συναντήσει εν έτει 2015 την ψηφιακή επιχειρηματικότητα, τις προκλήσεις των νέων τεχνολογιών και τον εθελοντισμό εκτός κράτους. Είναι μια κατεύθυνση μακριά από τα στεγανά της συντεχνιακής αγανάκτησης και της γραφειοκρατικής ατολμίας.

Προφανώς κομίζουμε γλαύκα στην Ακρόπολη, αλλά οι βαριές πέτρες, κολλημένες στο παρελθόν, καταλήγουν ασήκωτες.

ΕΝΤΥΠΗ ΕΚΔΟΣΗ